

Datum van inontvangstneming : 23/10/2025

Zaak C-592/25*

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

5 september 2025

Verwijzende rechter:

Oberlandesgericht Wien (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

4 september 2025

Verzoekende partij:

Bundесwettbewerbsbehörde

Verwerende partij:

Aroma Obst GmbH

Voorwerp van het hoofdgeding

Verzoek tot oplegging van passende geldboeten in twee gevallen overeenkomstig § 6, lid 2, FWBG (Bundesgesetz zur Verbesserung der Nahversorgung und der Wettbewerbsbedingungen; federale wet ter verbetering van de lokale voorzieningen en van de mededingingsvoorwaarden; hierna: „FWBG”) op grond dat verweerster inbreuk heeft gemaakt op § 5c, lid 1, gelezen in samenhang met bijlage I, punt 1, onder a), ii), FWBG door in 2022 als afnemer twee leveranciers voor hun leveringen van appels pas meer dan 60 dagen na het einde van de betreffende leveringstermijn volledig te betalen.

Voorwerp van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Uitlegging van richtlijn (EU) 2019/633 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen

* Procestaal: Duits.

ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen (hierna: „richtlijn 2019/633”).

Prejudiciële vragen

1) Moet artikel 2, punt 2, van richtlijn (EU) 2019/633 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen aldus worden uitgelegd dat verweester, die in de toeleveringsketen van appels actief is als tussenhandelaar – als bedoeld in de hier te beoordelen feitelijke omstandigheden – tussen de telers en de detailhandel in voedingsmiddelen, als „afnemer” moet worden beschouwd?

2) Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord:

Moet de bepaling in artikel 3, lid 1, onder a), van richtlijn 2019/633 die luidt als volgt:

„Niettegenstaande de punten i) en ii) van dit punt, indien de afnemer het te betalen bedrag vaststelt:

- gaan de in punt i) bedoelde betalingstermijnen in vanaf het einde van een overeengekomen leveringstermijn waarbinnen leveringen zijn verricht; en
- gaan de in punt ii) bedoelde betalingstermijnen in vanaf de leveringsdatum”,

in een situatie waarin bij de verkoop van de door verweester opgeslagen appels aan de detailhandel in voedingsmiddelen het te betalen bedrag door verweester wordt overeengekomen met de detailhandelaar in voedingsmiddelen die de appels koopt, zonder dat de appelteler hierbij betrokken is, aldus worden uitgelegd dat „de afnemer het te betalen bedrag vaststelt” in de zin van deze bepaling, zodat de betalingstermijn „vanaf het einde van [de] overeengekomen leveringstermijn” dan wel „vanaf de leveringsdatum” ingaat?

Toepasselijke bepalingen

Nationaal recht

Bundesgesetz zur Verbesserung der Nahversorgung und der Wettbewerbsbedingungen (BGBl 1977/392) (FWBG) (federale wet ter verbetering van de lokale voorzieningen en van de mededingingsvoorwaarden)

Bij § 5a, lid 2, punten 1 tot en met 5, FWBG wordt artikel 1, lid 2, onder a) tot en met e), van richtlijn 2019/633 in gelijke bewoordingen omgezet. § 5a, lid 3, FWBG bepaalt overeenkomstig artikel 1, lid 2, van richtlijn 2019/633 het ruimtelijke kader van de verkoop voor de Europese Unie.

De in § 5c, gelezen in samenhang met bijlage I, punt 1, FWBG genoemde verboden handelspraktijk komt overeen met die in artikel 3, lid 1, onder a), van richtlijn 2019/633. Deze verbodsbepaling is letterlijk omgezet.

De definities van „afnemer” en „leverancier” in § 5b, punten 2 en 3, FWBG zijn identiek aan die in artikel 2, punten 2 en 4, van richtlijn 2019/633.

§ 6, lid 2, FWBG is als volgt verwoord:

„Op verzoek van de onderzoeksautoriteit [...] kan de voor kartelzaken bevoegde rechterlijke instantie een afnemer in de zin van § 5b, lid 2, die § 5c overtreedt, een geldboete van ten hoogste 500 000 EUR opleggen. [...]”

Unierecht

Richtlijn (EU) 2019/633 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen (hierna: „richtlijn 2019/633”), overwegingen 1, 7, 9, 10 en 14 alsmede artikel 6

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 Verweerster is in de handel in appels actief als „tussenhandelaar”. Tussenhandelaars staan tussen de appelteler en de detailhandel in voedingsproducten (hierna: „detailhandel”). Appels worden in Oostenrijk alsook in grote delen van Europa nagenoeg uitsluitend via tussenhandelaars aan de detailhandel verkocht.
- 2 Verweerster behoort niet tot de grootse tussenhandelaars die in Oostenrijk actief zijn. Zij distribueert zowel fruit uit de teelt van de eigen ondernemingsgroep alsook van andere telers.
- 3 De omzet van het concern bedroeg in het boekjaar van 08/2020 tot en met 7/2021 ongeveer 13,5 miljoen EUR en in het boekjaar van 8/2021 tot en met 7/2022 iets meer dan 10 miljoen EUR. Ook in het verkoopseizoen 2023/2024 bedroeg de omzet van het concern meer dan 10 miljoen EUR. In de verkoopseizoenen 2021/2022 en 2022/2023 heeft verweerster verlies geleden van ongeveer 1,3 miljoen respectievelijk 2,3 miljoen euro.
- 4 Appels worden in Oostenrijk in de regel geteeld door telers die in de fruitteelt zijn gespecialiseerd. Zij bewerken een – vaak al generaties lang bestaand – teeltareaal.
- 5 De voornaamste taken van tussenhandelaars zijn de organisatie en coördinatie van de opslag, sortering en verpakking alsmede de verkoop van de appels aan de detailhandel op een later moment.

- 6 Tijdens de herfst oogst pakken de telers de appels direct in grote standaardkisten die aan hen ter beschikking worden gesteld door de handelsondernemingen. Hierdoor wordt reeds bij de oogst grof gesorteerd op kwaliteit: appels die niet geschikt zijn om direct te worden verkocht, bijvoorbeeld vanwege beschadigingen aan de buitenkant, worden als persfruit uitgesorteerd.
- 7 Verweerster wordt thans door ongeveer 12 appelleveranciers aangeleverd, waaronder de twee leveranciers die aanleiding hebben gegeven tot de onderhavige procedure.
- 8 Vóór de oogst bezoeken medewerkers van verweerster de leveranciers, inspecteren met hen het teeltareaal en stellen zij gezamenlijk een raming op van de verwachte oogsthoeveelheden. Deze prognoses zijn relevant voor de logistieke planning.
- 9 Na de oogst zorgt verweerster voor het transport van de fruitkisten van de telers naar de opslagplaatsen. Dit zijn deels hightech koelhuizen waarin de appels, afhankelijk van het soort, maximaal 12 maanden met constante kwaliteit kunnen worden bewaard.
- 10 Deze opslagplaatsen worden doorgaans geëxploiteerd door onafhankelijke bedrijven die zich uitsluitend in de opslag hebben gespecialiseerd en zelf niet als tussenhandelaar actief zijn. De kosten voor de bouw van een moderne opslagplaats bedragen ongeveer 1 miljoen EUR per 1 000 ton opslagcapaciteit. Elke opslagplaats bestaat uit meerdere cellen met een capaciteit van 500 tot 1 500 fruitkisten (150 000 tot 450 000 kg).
- 11 Er zijn verschillende soorten bewaring:
 - 1) Koelhuizen: deze zijn bedoeld voor kortetermijnopslag van een paar dagen tot enkele weken. Hier slaan telers deels hun eigen producten op („eigen opslag”), vooral wanneer zij op korte termijn prijsstijgingen verwachten.
 - 2) CA-bewaring („Controlled Atmosphere”): hier worden appels voor langere tijd opgeslagen. Het zuurstofgehalte wordt verlaagd om de appels langer vers te houden. Het verlies van vloeistof tijdens de opslag bedraagt ongeveer 1,5 à 2 %, ongeacht de duur van de opslag.
 - 3) DCA-bewaring („Dynamic Controlled Atmosphere”): dit zijn moderne highperformance opslagplaatsen die technisch geavanceerder zijn dan bij CA-bewaring en die het verlies van vloeistof en dus van gewicht of volume nog lager houden door het minimaliseren van de zuurstof en het nagenoeg stoppen van het rijpingsproces. Het verlies van vloeistof is dan nog maar ongeveer de helft van dat van de conventionele CA-bewaring.
- 12 De keuze van wijze van bewaring en de capaciteit ervan hangt voornamelijk af van het soort, de hoeveelheid en de kwaliteit van de appel. Het staat aan verweerster om als tussenhandelaar te beslissen in welke opslagplaats de appels

worden bewaard. Hiervoor huurt zij geschikte cellen. De keuze van het opslaggebouw hangt in dit verband af van de geografische afstand en het concrete aanbod.

- 13 Verweerster heeft zogenoemde fruitteeltspecialisten in dienst die het teeltareaal van de telers kennen en in beginsel dus een overzicht hebben van de soorten, hoeveelheden en kwaliteit. Tijdens de groeifase van de appels bezichtigen de fruitteeltspecialisten elk teeltareaal ten minste een keer om een indruk van de ontwikkeling van de appels te krijgen.
- 14 In juni stellen telers, deels met hulp van verweerster, ramingen op van de oogst. Op basis daarvan levert verweerster aan de telers een overeenkomstig aantal fruitkisten. Na de oogst worden deze kisten binnen enkele dagen opgehaald en over de opslagplaatsen verdeeld.
- 15 De appels worden bij de bewaring per soort gescheiden en verweerster ziet er in het bijzonder op toe dat appels van dezelfde kwaliteit samen worden opgeslagen. De bewaarbaarheid van de appels hangt af van de kwaliteit en de opslag van appels van zo mogelijk dezelfde kwaliteit is dus noodzakelijk om een optimaal en uniform tijdstip van verkoop te waarborgen.
- 16 De opslag vindt plaats ongeacht welke teler de producten heeft aangeleverd.
- 17 Wezenlijke diensten van de tussenhandelaar jegens de appelleverancier zijn het in een vroeg stadium waarborgen van de nodige opslagcapaciteit, het ramen van de hoeveelheden en op basis daarvan zorgen voor de opslag die afhankelijk is van de feitelijke kwaliteit. De complexe besluiten die daarvoor nodig zijn worden genomen op basis van jarenlange ervaring. Het risico dat dit dan ook kan worden benut, draagt verweerster.
- 18 Voorafgaand aan de bewaring worden de appels – bij verweerster en in het algemeen – alleen in uitzonderlijke gevallen voorgesorteerd. Zelfs indien dit nuttig zou zijn om de dure bewaring voor de verkoop van ongeschikte appels te voorkomen, is het om capaciteitsredenen niet mogelijk.
- 19 Verweerster heeft een eigen sorteerinstallatie. De aanlevering van de geoogste appels vindt van nature in een relatief kort tijdsbestek plaats. De capaciteit van de sorteerinstallatie is niet voldoende om deze hoeveelheid vooraf te sorteren. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld wanneer een levering duidelijk een hoog percentage persfruit bevat, wordt reeds vóór de opslag gesorteerd.
- 20 Na de opslag wordt een cel uitsluitend geopend bij concrete bestellingen van klanten. In dat verband zorgt verweerster ervoor dat de cellen geheel worden leeggemaakt en de volledige inhoud wordt verkocht. Een nieuwe opslag in reeds geopende cellen is wegens de hoge energiekosten niet economisch.
- 21 Tussen tussenhandelaars zoals verweerster en de detailhandel bestaan er geen langlopende afspraken. Overeenkomsten over de koop van appels worden van

geval tot geval gesloten. Evenwel bestaan er langdurige relaties met bepaalde detailhandelaars en een regelmatig zakelijk contact. De inkopers van de detailhandel zijn altijd relatief goed op de hoogte van welke soorten in welke hoeveelheden beschikbaar zijn. Dit is noodzakelijk om de verkoop aan de consumenten zodanig te plannen dat bepaalde soorten appels voortdurend voorradig zijn.

- 22 De concrete verkoop is voornamelijk gebaseerd op afspraken die mondeling telefonisch worden gemaakt. Contractuele documenten of schriftelijke raamovereenkomsten bestaan nauwelijks. De inkopers zeggen tussenhandelaars zoals verweerster mondeling toe dat zij een bepaald aantal pallets van een bepaald soort appel kopen.
- 23 In het geval van een verkoop worden de betreffende koelcellen geopend. Op dat tijdstip staan dus de afnemer, het soort verpakking en de prijs reeds vast. Wordt een koelcel niet volledig verkocht, dan probeert de tussenhandelaar de rest zo goed en zo snel mogelijk te verkopen. Daarvoor neemt hij bijvoorbeeld contact op met andere tussenhandelaars of probeert hij de appels internationaal te verkopen. Indien dit niet lukt, wordt geprobeerd om de appels op een andere manier – tegen een duidelijk lagere prijs – te exploiteren, bijvoorbeeld als appelmoes of persfruit.
- 24 In Oostenrijk is er geen veiling voor de handel in appels. Zij bestaat alleen in de internationale handel. Daar wordt, zoals bijvoorbeeld in Italië, in zeer grote hoeveelheden gehandeld (in de orde van grootte van 1 miljoen ton appels).
- 25 Per geval reserveren afnemers bepaalde hoeveelheden van een bepaald soort en verweerster zegt hen mondeling de overeenkomstige levering toe. Op dit tijdstip staat de prijs nog niet vast; die kan daarna nog schommelen. In de regel worden echter veeleer soorten gereserveerd die beperkt beschikbaar zijn, waarvan de prijs stijgt als gevolg van de vraag.
- 26 De prijs waartegen de afzonderlijke verkoop wordt gesloten, wordt afhankelijk van vraag en aanbod op de markt bepaald. In Oostenrijk domineren vier detailhandelaars. Zij bepalen op beslissende wijze de prijs en het tijdstip van de verkoop. Dit betreft alle Oostenrijkse tussenhandelaars op dezelfde manier.
- 27 De meeste soorten kunnen tot ongeveer mei tot en met juli van het op de oogst volgende jaar worden bewaard, daarna verandert hun consistentie. Twee soorten appels, te weten Golden Delicious en Jonagold, kunnen langer worden verkocht zelfs tot in het daaropvolgende seizoen. Zij worden echter doorgaans tot eind oktober van het volgende jaar verkocht.
- 28 Na opening van de koelcel worden de appels in speciale sorteerinstallaties, die door de tussenhandelaars worden beheerd, automatisch naar grootte, gewicht en (bij moderne installaties) naar kleur gesorteerd. Tegelijkertijd voeren 1 à 2 personen zichtcontroles uit, waarbij bedorven of beschadigde appels worden uitgesorteerd, weggegooid of als persfruit worden benut. Daarna worden de appels

via zogenoemde retour transportbanden – gesorteerd – weer in grote kisten opgeslagen.

- 29 De grote kisten worden altijd gesorteerd naar de individuele appelteler. Zij worden gewogen en de uitgesorteerde appels worden van het leveringsgewicht afgetrokken. Om het vereiste bewijs van de herkomst van de appels te kunnen leveren, worden altijd appels van slechts één leverancier in één handeling gesorteerd.
- 30 Iedere teler wordt door verweester geïnformeerd over de aanstaande sortering en uitgenodigd om aan de sorteerhandeling deel te nemen. De appelleveranciers maken feitelijk maar zeer zelden gebruik van deze gelegenheid. Alle sorteerhandelingen worden op transparante wijze gedocumenteerd en de documentatie kan op verzoek door de teler worden gecontroleerd.
- 31 De appels die tijdens het sorteerproces zijn uitgesorteerd worden op de afrekening voor de leverancier als verlies vermeld. De hoeveelheden worden door de overheidsorganisatie „Agrarmarkt Austria (AMA)” gecontroleerd op afwijkingen.
- 32 Na de sortering worden de appels door verweester op basis van kwaliteit en grootte voorbereid en verpakt voor de verkoop. Er zijn verschillende soorten verpakkingen (onder meer schalen, draagtassen, netten) Het soort verpakking hangt in wezen af van de kwaliteit van de appels.
- 33 Zoals typisch is voor tussenhandelaars, vindt de verpakking door verweester in haar bedrijf plaats. Elk soort verpakking behoeft een eigen machine.
- 34 Voordat de appels worden verpakt, worden zij nog een keer gecontroleerd op schade aan de buitenkant.
- 35 De appels worden uitsluitend naar soort en kwaliteit aan de detailhandelaars doorverkocht, ongeacht welke teler hen oorspronkelijk heeft aangeleverd. De verpakte appels worden op pallets naar de detailhandelaars getransporteerd (door verweester met een eigen vrachtwagen of door een expediteur).
- 36 Verweester maakt gebruik van een schriftelijk contractformulier dat door de teler bij de oogst wordt ingevuld en ondertekend. In dit document zijn belangrijke punten vastgelegd zoals kwaliteitseisen (grootte, kleur, bewaarbaarheid), factureringsregelingen en de betalingstermijnen van de voorschotten.
- 37 Voorschotten worden doorgaans tijdens de teeltperiode betaald door verweester, met name wanneer telers hoge kosten voor bijvoorbeeld personeel en plantenbeschermende middelen moeten dragen. De precieze betalingsregelingen worden regelmatig flexibel aangepast, in het bijzonder bij onverwachte kwalitatieve - of kwantitatieve schommelingen door milieu-invloeden zoals vorst of hagel. De desbetreffende aanpassingen van de overeenkomst tussen verweester en de appelleveranciers geschieden mondeling.

- 38 Naast het contractformulier zijn er geen andere schriftelijke documenten die bijvoorbeeld de prijzen betreffen. Alle andere contractuele details worden mondeling overeengekomen.
- 39 De financiële afrekening tussen verweerster en de teler vindt plaats op basis van een berekening van het seizoensgemiddelde, nadat een soort appel geheel is verkocht. Hierbij wordt de verkoop van een soort appel gedurende het seizoen afgerekend en de behaalde gemiddelde prijs gecalculeerd. Deze prijs geldt voor alle leveranciers van dit soort appel.
- 40 Op deze gemiddelde prijs worden om te beginnen verpakkings- en transportkosten in mindering gebracht om de zogenoemde „prijs op laadplaats” te bepalen. Hierbij gaat het om gangbare tarieven in de branche die sterk afhangen van het gebruikte materiaal en de wensen van de klant.
- 41 Verweerster stelt hiervoor een zogenaamde „laadplaatsprijslijst” op die zij ter beschikking stelt aan de appelleveranciers. Daarin zijn de behaalde opbrengsten vermeld, dus de prijs op laadplaats per post.
- 42 Voor de seizoensafrekening tegenover de leverancier trekt verweerster haar interne kosten voor alle andere geleverde diensten af van de prijs op laadplaats. Hieronder vallen de sortering, bewaring, het ter beschikking stellen van de grote kisten, het transport van het oogstgebied naar de opslagplaats en ook de distributiewerkzaamheden. Deze kosten bedragen ongeveer 25 tot 27 cent per kilogram. Dit tarief is gebruikelijk in de branche.
- 43 Verweerster documenteert de berekening van de interne kosten zeer nauwkeurig. Telers kunnen deze documenten inzien en de berekening laten uitleggen. Dit komt regelmatig voor.
- 44 Na aftrek van andere interne kosten staat uiteindelijk de producentenprijs voor de t vast die aan de telers wordt uitbetaald. De leveranciers kennen dit aftrekmodel en de hoogte van de verschillende tarieven. Alle kostenberekeningen zijn transparant en kunnen te allen tijde op verzoek worden ingezien.
- 45 Concrete afspraken over de overdracht van risico en aansprakelijkheid bestaan er niet. Schadegevallen worden gewoonlijk gedekt door verzekeringen.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 46 De **Bundeswettbewerbsbehörde** (federale mededingingsautoriteit, Oostenrijk; hierna: „verzoekster”) voert dienaangaande in wezen aan dat leverancier A* en leverancier B* in 2022 verschillende soorten appels aan verweerster hebben geleverd. Al deze leveringen zijn meer dan 60 dagen vanaf het einde van de leveringstermijn dan wel vanaf de leveringsdatum door verweerster betaald.

- 47 In beide gevallen moet met name in aanmerking worden genomen dat verweerster de appels heeft gesorteerd en dus als afnemer in de zin van het FWBG het te betalen bedrag vastlegt.
- 48 De omzet van de twee appelleveranciers was in geen enkel daaraan voorafgaand boekjaar hoger dan 600 000 EUR (netto). Verweerster moet als afnemer in de zin van § 5b, punt 2, FWBG worden beschouwd; leverancier A* en leverancier B* zijn leveranciers in de zin van § 5b, punt 3, FWBG. De door hen geleverde appels zijn producten die zelf in bijlage I bij het VWEU zijn vermeld (eetbaar fruit). Aangezien bij deze appels wegens de bewaarbaarheid ervan niet moet worden aangenomen dat zij binnen 30 dagen na de oogst niet meer geschikt zijn voor de verkoop, gaat het niet om bederfelijke landbouwproducten als bedoeld in § 5b, punt 4, FWBG, zodat volgens § 5c, lid 1, gelezen in samenhang met bijlage I, punt 1, FWBG een betalingstermijn van maximaal 60 dagen mogelijk is.
- 49 Deze betalingstermijnen volgens het FWBG zijn bindend en mogen in geen geval worden overschreden. Bijlage I, punt 1, onder a), FWBG biedt de mogelijkheid om meerdere periodieke leveringen met het oog op de daarvoor te verrichten betalingen voor één leveringstermijn samen te vatten, met dien verstande dat de leveringstermijn niet langer mag zijn dan één maand. Vanaf het einde van deze leveringstermijn begint de betalingstermijn van 60 dagen. Ook bij langere leveringstermijnen begint deze termijn na afloop van één maand.
- 50 In 12 van de in totaal 14 gevallen waarop verzoeksters aanvraag betrekking heeft, zijn de leveringen – waarschijnlijk met het oog op de respectieve typische oogstperiodes – ingedeeld naar soort. Verweerster heeft voor de leveringen seizoengebonden afrekeningen opgesteld dan wel in sommige gevallen zogenoemde vaste afrekeningen, eveneens ingedeeld naar de respectieve appelsoorten. Aangezien in de weergegeven gevallen verweerster het te betalen bedrag heeft vastgesteld, beginnen de betalingstermijnen in ieder geval vanaf het einde van de respectieve leveringstermijn dan wel vanaf de leveringsdatum. In elk van de door verweerster concreet aangevoerde afzonderlijke gevallen zijn de bindende betalingstermijnen van 60 dagen door verweerster overschreden.
- 51 Verweerster heeft als afnemer in de zin van het FWBG zowel de in § 5a, lid 2, punt 1, FWBG vermelde omzetsdrempel van 2 miljoen EUR alsook de in § 5a, lid 2, punt 2, FWBG vermelde omzetsdrempel van 10 miljoen EUR overschreden. Bij beide appelleveranciers was de omzet lager dan 600 000 EUR, zodat zij allebei in geen enkel geval de voor leveranciers relevante omzetsdrempel volgens § 5a, lid 2, punt 1, FWBG, laat staan die volgens § 5a, lid 2, punt 2, FWBG hebben overschreden. Bijgevolg bestaat er een verschil in onderhandelingspositie tussen afnemers en leveranciers.
- 52 De verboden van bijlage I FWBG gelden absoluut en vallen buiten de individuele vrijheid van de contractpartijen. Zelfs een eventuele instemming van de leveranciers met langere dan de in bijlage I, punt 1, FWBG geregelde betalingstermijnen verandert dus niets aan de strafbaarstelling.

- 53 Om die reden moet er in beide gevallen een passende geldboete aan verweerster worden opgelegd.
- 54 **Verweerster** betwist dat inbreuk is gemaakt op het FWBG is geschonden, omdat de overeenkomst tussen de appelleveranciers en verweerster geen koopovereenkomst maar een commissieovereenkomst is. Een dergelijke overeenkomst valt niet onder 5c, lid 1, gelezen in samenhang met bijlage 1, punt 1, onder a), ii, FWBG.
- 55 De handel in tafelappels wordt gekenmerkt door bijzondere eigenschappen. Door de moderne opslagtechniek is een appel geen bederfelijk product meer, maar maandenlang houdbaar. Het product wordt grotendeels in geïsoleerde cellen bewaard waardoor het rijpingsproces met gebruik van biologische koelmiddelen en zeer veel energie wordt vertraagd. Afhankelijk van het soort kan een appel maandenlang zonder kwaliteitsverlies worden bewaard. Voor de opgeslagen soorten worden door de tussenhandelaars voorschotten van verschillende bedragen betaald tot aan de eindafrekening.
- 56 De eindafrekening kan pas worden opgemaakt wanneer alle opgeslagen appels van één soort zijn verkocht. De opbrengst van de verkochte voorraden is in de verhouding tussen de teler dan wel de tussenhandelaar en de detailhandelaar onderhevig aan sterke schommelingen. Indien de wettelijke bepalingen de gewoonlijke praktijk van de branche om een eindafrekening pas op te maken nadat alle opgeslagen appels zijn verkocht, onmogelijk zouden maken, betekent dit dat de tussenhandelaars een prijsrisico moeten dragen en aan de telers prijzen zouden moeten aanbieden, waarmee zij niet zouden uitkomen.
- 57 Er is sprake van een commissie-overeenkomst omdat verweerster de appels in eigen naam maar voor rekening van derden doorverkoopt. De eigendom van de appels gaat pas met de koop en de overhandiging ervan aan de derde over. Tot dit tijdstip zijn de appels volledig eigendom van de leveranciers. Derhalve worden bijvoorbeeld ook niet verkochte appels teruggegeven aan de appelleverancier. Deze handelswijze is economisch noodzakelijk, vloeit voort uit de aard van de handelstransactie en wordt in heel Europa op deze manier uitgevoerd.
- 58 Het risico van kwaliteitsverlies wordt niet afgewenteld op de leverancier. De leverancier levert de appels met een bepaalde kwaliteit aan, verweerster bewaart deze appels in een hightech koelhuis en juist hierdoor is het mogelijk om bij een bestaande vraag de appels winstgevend te verhandelen.
- 59 Verweerster is een klassieke tussenhandelaar en heeft evenmin de economische draagkracht om het prijsrisico te dragen. Op het tijdstip van levering van de appels aan verweerster is überhaupt nog niet bekend tegen welke prijs deze appels kunnen worden verkocht of verhandeld. Dit soort transacties leiden niet tot een nadeel of schade voor de leverancier, maar bespaart hem de kosten van professionele koeling en opslag en tevens de onderhandelingen met de detailhandel.

- 60 Verweerster wordt aangeleverd door ongeveer 20 tot 30 appelleveranciers die hun producten na de oogst op verschillende tijdstippen leveren. De bewaring in de grote opslagplaats hangt af van het tijdstip van levering en is daarom willekeurig. De appels worden dan niet voor gelijke delen door alle appelleveranciers verkocht, maar op basis van de plaats van bewaring die wederom afhangt van het tijdstip van de opslag. Indien de betaling aan de appelleveranciers voor deze appels zou afhangen van de concrete verkoop ervan, zou dit leiden tot verschillen tussen de afzonderlijke appelleveranciers. Dit komt omdat de verkoopprijs varieert en afhangt van het tijdstip van de verkoop. Pas wanneer alle appels van een bepaald soort zijn verkocht, kan de gemiddelde prijs worden berekend. De appels worden met die prijs voor alle appelleveranciers op dezelfde wijze afgerekend. Indien deze handelswijze anders zou worden georganiseerd, zou dit zeer nadelig zijn voor de leveranciers.

Motivering van de verwijzing

Eerste prejudiciële vraag

- 61 De aan de onderhavige procedure ten grondslag liggende contractuele verhouding tussen verweerster als tussenhandelaar en de appelleveranciers vertoont wezenlijke kenmerken die verschillen van een koopovereenkomst in traditionele zin. Zij vormt niet de typische relatie tussen een landbouwproducent en de koper van landbouw- en voedingsproducten, waarop volgens de overwegingen van richtlijn 2019/633 de in deze procedure relevante bepalingen van die richtlijn met name zijn gericht.
- 62 Verweerster biedt haar leveranciers een groot aantal verschillende diensten aan, die in wezen de optimale afzet van het product, te weten de door de leveranciers geleverde appels, tot doel heeft. De belangen van beide contractpartijen komen op veel punten overeen, met name wat betreft het verkrijgen van een zo hoog mogelijke prijs bij de verkoop aan de detailhandel.
- 63 In dit opzicht verschilt deze overeenkomst op belangrijke punten van een klassieke koopovereenkomst, waarbij het in wezen gaat om de ruil van goederen tegen een prijs en waarbij de verkoper de eigendom van de goederen overdraagt aan de koper.
- 64 Volgens de definities in artikel 2, punt 2, van richtlijn 2019/633 dan wel § 5b, punt 2, FWBG is „afnemer” een natuurlijke persoon of rechtspersoon die landbouw- en voedingsproducten koopt. De kwalificatie van verweerster als „afnemer” in de zin van de bepaling hangt dus af van de uitlegging van het begrip „kopen”. De vraag rijst of verweersters diensten vanaf de overname van appels van de telers tot de distributie ervan aan de voedingsproductenhandel, onder dit begrip vallen. Alleen onder deze voorwaarde omvat het verbod op oneerlijke handelspraktijken overeenkomstig § 5c, lid 1, punt 2, FWBG, gelezen in

samenhang met bijlage I, punt 1, onder a), (ii), FWBG de in de onderhavige procedure bestreden handelingen van verweerster.

Tweede prejudiciële vraag

- 65 Indien verweerster moet worden beschouwd als „afnemer” in de zin van artikel 2, punt 2, van richtlijn 2019/633 dan wel § 5b, punt 2, FWBG, rijst (onder meer) de vraag wanneer de betalingstermijnen van artikel 3, lid 1, onder a), van richtlijn 2019/633 dan wel § 5c, lid 1, punt 2, FWBG, gelezen in samenhang met bijlage I, punt 1, onder a), (ii), FWBG ingaan.
- 66 Indien de afnemer het te betalen bedrag vaststelt gaan, niettegenstaande de punten a) en b), de in punt i) bedoelde betalingstermijnen in vanaf het einde van een overeengekomen leveringstermijn waarbinnen leveringen zijn verricht en de in punt ii) bedoelde betalingstermijnen vanaf de leveringsdatum.
- 67 De appels worden van nature direct na de oogst in de herfst van elk jaar aan de tussenhandelaar geleverd. De verdere distributie van de appels aan de detailhandel vindt (afhankelijk van het soort) plaats over een periode van maximaal een jaar.
- 68 Thans berekent verweerster na de volledige verkoop van het in een oogstjaar opgeslagen appels van een soort, op basis van de verkoopprijzen die in verschillende verkopen worden gerealiseerd, een gemiddelde prijs per kilogram, die vervolgens – na minderingen – aan de leveranciers wordt betaald voor de door hen geleverde hoeveelheid.
- 69 Voorafgaand aan deze betaling ontvangen de leveranciers voorschotten, die afhankelijk zijn van verschillende factoren, om het financieringstekort tussen levering en eindafrekening te overbruggen.
- 70 Indien in de zin van artikel 3, lid 1, onder a), van richtlijn 2019/633 of § 5c, lid 1, punt 2, FWBG, gelezen in samenhang met bijlage I, punt 1, onder a), (ii), FWBG, moet worden aangenomen dat het te betalen bedrag in het onderhavige geval door verweerster als afnemer wordt vastgesteld, betekent dit dat de betaling voor de geleverde appels uiterlijk 60 dagen vanaf de leveringsdatum moet plaatsvinden.
- 71 Op dat tijdstip zijn de bewaarde appels grotendeels nog niet (aan de detailhandel) verkocht. Verweerster zou het onmogelijk worden gemaakt om overeenkomstig de huidige praktijk de eindafrekening pas na de volledige verkoop van een soort op te maken. In plaats daarvan zou zij met de appelleveranciers een bepaalde prijs voor de leverde appels moeten overeenkomen en hen binnen de vastgestelde betalingstermijn vanaf het einde van een overeengekomen leveringstermijn dan wel vanaf de leveringsdatum moeten betalen. Het prijsrisico of zelfs de mogelijkheid om hogere opbrengsten te verkrijgen, zou dus door verweerster moeten worden gedragen en niet meer kunnen worden verspreid over alle leveranciers van een soort appel.

- 72 De appelleleveranciers zijn niet betrokken bij de onderhandelingen tussen verweester en de detailhandel en hebben dus geen invloed op de prijsafspraken. In zoverre moet ervan worden uitgegaan dat de prijsvorming door verweester als afnemer (in de zin van artikel 2, punt 2, van richtlijn 2019/633 dan wel § 5b, punt 2, FWBG) plaatsvindt.
- 73 Verweester stelt de prijs echter niet eenzijdig vast, maar tracht – in het belang van de leveranciers alsook in haar eigen belang – bij de onderhandelingen met de detailhandel een zo hoog mogelijk prijs te verkrijgen.
- 74 Voor de beantwoording van de vraag wanneer de termijn ingaat moet dus worden verduidelijkt of de onderhavige feiten moeten worden beschouwd als een handelspraktijk waarbij de afnemer het te betalen bedrag vaststelt.